

PROTOKOLL

15.09.2026 nr DM-133628-34

Anelema V dolokivikarjääri avaliku arutelu protokoll

Pärnu-Jaagupi rahvamaja (Pärnu mnt 26, Pärnu-Jaagupi, Halinga), 10.09.2026

Algus kell 18:00, lõpp kell 19:40

Juhatas: Maigi Säinas (KeA maapõuebüroo vanemspetsialist)

Protokollis: Merike Rosin (KeA maapõuebüroo peaspetsialist)/ Maigi Säinas

Võtsid osa: Karina Karpa (KeA, veeosakond), Raido Looring (OÜ Eesti Killustik, karjäärimeister), eraisik Allan Matt, eraisik Aiki Metsalu, Siret Punnisk (KeA, maapõuebüroo juhataja), Mart Rao (Põlde Vähk OÜ), eraisik Joel Roos, Ole Sein (OÜ Forek), Kersti Tammiksaar (Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus, keskkonnaspetsialist), eraisik Kimmo Uotile.

Kohapeal osalejate nimekiri lisatud protokollile juurde (Lisa 1).

PÄEVAKORD

- Avaliku arutelu läbiviimise kord
- Ülevaade taotlusest ja menetluse hetkeseisust
- Küsimused, ettepanekud ja sisuline arutelu

1. KUULATI

M. Säinas: avas koosoleku ja selgitas, et avalik arutelu salvestatakse protokollile koostamiseks. Ta tutvustas päevakorda: kõigepealt antakse ülevaade taotlusest ja menetluse hetkeseisust ning seejärel toimub küsimuste, ettepanekute ja sisulise arutelu osa.

Tegemist on uue mäeeraldisega, mis külgneb olemasolevate Anelema piirkonna karjääridega. Taotletava mäeeraldisel pindala on ligikaudu 3,18 ha ja teenindusmaa 3,24 ha. Kaevandatav varu on ligikaudu 267 tuhat m³. Keskkonnaluba soovitakse viieks aastaks, kuid taotleja on märkinud, et tegemist on projektipõhise karjääriga ning maavara soovitakse ammendada ja ala korrastada ligikaudu 2–3 aastaga.

Pärast kaevandamist on kavas ala korrastada tehisveekoguks ja rohumaaks. Iirise kinnistu omaniku soovil on kavandatud ka lahendus, mis võimaldaks vee jõudmist maaomaniku alale enne kogu ala lõplikku veega täitumist.

Kavandatavate loa kõrvaltingimuste hulgas on tööaja piirang, nädalavahetustel ja riiklikel pühadel töötamise ning väljaveo piirang, mõjupiirkonna kaevude põhjavee taseme ja kvaliteedi seire üks kord aastas, kaevandamisest põhjustatud veevarustushäirete kõrvaldamine, vajadusel

eksperthinnangu tellimine, tolmu vähendamine transpordil, koormakatete kasutamine, sobiva sõidukiiruse valimine, vähemalt kolme meetri kõrguste müratõkkevallide rajamine lääne ja lõuna suunas ning väljaveoteede korrashoiu tagamine koostöös teomanikega.

Põhjendatud kaebuse korral tuleb aktiivse kaevandamise ja maavara väljaveo ajal korraldada müramõõtmine lähima vastuvõtja kinnistul. Kui piirnorm ületatakse, tuleb rakendada leevendusmeetmeid ja seejärel teha kontrollmõõtmised. Mõõtmised peab tegema akrediteeritud mõõtja.

Keskkonnaamet selgitas, et menetlus on eelnõu faasis. Kohaliku omavalitsuse arvamus loa eelnõule oli koosoleku ajal veel ootel ning loa eelnõule ei olnud selleks hetkeks vastuväiteid esitatud.

Keskkonnaamet juhtis tähelepanu, et praegu on võimalik loa kõrvaltingimuste sõnastust ettepanekute põhjal täiendada.

2. KUULATI (küsimused, ettepanekud ja sisuline arutelu)

Karjääride tööajad ja müra

J. Roos: tõstatas küsimuse, miks on Anelema piirkonna erinevatel karjääridel erinevad lubatud tööajad. Elaniku hinnangul muudab see kohalike jaoks keeruliseks aru saada, millisest karjäärist konkreetne müra tuleb. Tehti ettepanek, et ühe maardla piires võiksid karjäärid töötada ühesugustel kellaaegadel.

O. Sein: vastas, et erinevused tulenevad lubade väljaandmise ajaloost. Kõige vanema suure karjääri loas on tööaeg ligikaudu 7–21. Hilisemate ja elamutele lähemal olevate karjääride puhul leiti, et nii pikk tööaeg ei ole põhjendatud, ning õhtust tööaega lühendati. Tema hinnangul võiks tavapärane mõistlik tööaeg olla 7–18 või 8–18. Tegelikult ei töötata karjäärides pidevalt kogu maksimaalse loaga lubatud aja jooksul.

J. Roos: ütles, et üks suurimaid häiringuid on purustamise müra ning tuule suunast sõltuvalt on see olnud suvel väga hästi kuulda ka kaugemal asuvate elamute juures. Kui tuul puhub karjääri poolt, on purustamise müra tema hinnangul ligikaudu kilomeetri kaugusel nii tugev, et õues on raske omavahel rääkida.

M. Säinas: kas purustamise müra oleks võimalik veel vähendada?

O. Sein: vastas, et Anelema karjääris tehtud mõõtmiste järgi oli purustamise müra karjääri piiril normi piires. Ta möönis, et heli võib olla kilomeetri kaugusel kuuldav, kuid rõhutas, et kuuldavus ei tähenda automaatselt normtaseme ületamist. Tema sõnul oli mõõdetud müratase piiri lähedal, kuid mitte üle lubatud piiri.

M. Säinas: selgitas, et müra levikut mõjutavad ka ilmastik, tuul ja ümbrisev maastik. Ta lisas, et Keskkonnaametil endal ei ole pädevust elanike kinnistutel müra mõõta ning selle valdkonna pädev asutus on Terviseamet. Keskkonnaamet on Terviseametiga varasemate mõõtmiste osas telefoni teel suhelnud ning Terviseamet ei olnud olemasolevate mõõtmiste põhjal probleemi tuvastanud.

M. Rosin: kinnitas, et müra hindamise pädevus kodaniku kinnistul on Terviseametil. Terviseamet saab mõõtmise kas ise läbi viia või selle tellida.

Miks Anelema V dolokivikarjääri üldse vaja on?

J. Roos: küsis, miks on vaja avada veel Anelema V dolokivikarjäär, kui piirkonnas juba tegutseb mitu karjääri ning kohalikud peavad olemasolevaid häiringuid taluma.

O. Sein: vastas, et Anelema maardla on põhiline tootja Pärnu regioonis ja teised annavad kõrvalprodukte. Samuti, et maardla oli kunagi riikliku tähtsusega maardlate nimekirjas. Põhjendus on seotud olemasoleva maavaravaru kasutamisega ning sellega, et juba avatud maardla tuleks ammandada enne uute avamist.

J. Roos: vastas, et senine vastus kohalikke ei rahulda, ning küsis, kelle huvides Keskkonnaamet tegutseb – kas ettevõtte eesmärkide või kohalike inimeste heaolu nimel?

O. Sein: vastas, et antud projekt lähtub muu hulgas nende kõige lähemal asuvate kinnistuomanike soovist, kelle maal maavara asub. Tema sõnul ei lähe ettevõtte nii lähedale majadele vastu kinnistuomanike soovi ning ettevõtte tegutseb selles projektis sisuliselt teenusepakkujana.

J. Roos: vastas, et piirkonnas elab rohkem inimesi kui ainult projekti vahetus läheduses olevate kinnistute omanikud.

O. Sein: märkis, et lähimad kinnistud on projekti mõjude seisukohast kõige olulisemad ning teiste kinnistuteni ei ulatu tema hinnangul üle normatiivne mõju.

M. Rosin: selgitas seejärel Keskkonnaameti rolli. Ta ütles, et Keskkonnaamet ei vali pooli. Kõiki esitatud taotlusi tuleb menetleda ning loa andmisest saab keelduda juhul, kui menetluses tuvastatakse seaduses sätestatud keeldumise alus.

Kohalike vastuseis ja loa andmisest keeldumine

J. Roos: väljendas seisukohta, et piirkonnas on juba praegu müra, tolmu ja raskeveokite liiklusega probleeme ning enne uue karjääri lubamist tuleks olemasolevad probleemid lahendada.

M. Säinas: selgitas, et üksnes kohaliku elaniku seisukoht „me ei taha karjääri“ ei ole seadusest tulenev loa andmisest keeldumise alus. Kui õiguslikku keeldumise alust ei ole, ei saa amet üksnes vastuseisu tõttu loa andmisest keelduda.

J. Roos: küsis, mis mõte on sellisel juhul avalikul arutelul, kui inimesed ütlevad, et nad ei soovi uut karjääri, kuid see ei anna alust loa andmisest keeldumiseks?

M. Säinas: vastas, et arutelu praeguses faasis saab teha konkreetseid ettepanekuid eelkõige leevendusmeetmete ja loa kõrvaltingimuste kohta. Näiteks saab teha ettepaneku täiendavate kaevude seireks või muude tingimuste lisamiseks, kui need on põhjendatud.

Kohaliku omavalitsuse roll

J. Roos: küsis, milline on kohaliku omavalitsuse roll ning kas arutelul viibib omavalitsuse esindaja?

O. Sein: vastas, et kohaliku omavalitsuse seisukoht on vormistatud allkirjastatud dokumendina ning omavalitsuse soovid on selles kirjas. Keskkonnaamet on osa tingimusi hiljem täiendanud, mistõttu lõplikud kavandatavad tingimused on Keskkonnaameti sõnastuses.

Kohalikud elanikud: väljendasid rahulolematust sellega, et kohaliku omavalitsuse volikoguliikmeid ei olnud võimalik arutelul otse küsitleda.

O. Sein: ütles hiljem, et kohalik omavalitsus on elanike valitud esindusorgan ning sellistes küsimustes ei ole realistlik eeldada, et kõik elanikud oleksid otsusega ühel meelel. Tema hinnangul võiks kohaliku omavalitsusega arutada ka seda, kuidas kaevandamisest saadavat tulu suunata rohkem otseselt mõjutatud kogukonda.

J. Roos: vastas, et kogu kogukond ei soovi häiringute talumise eest hüvesid ning küsimust ei saa taandada kogukonna „ära ostmisele“.

Raskeveokid, koormakatted ja liiklusohutus

J. Roos: tõstatas küsimuse koormakattete kohta ning märkis, et kohalikud ei ole paljudel veokitel katteid näinud.

O. Sein: vastas, et koormakattete kasutamine tuleneb seadusest ning selle nõude rikkumine on järelevalve küsimus.

J. Roos: küsis, kes kontrollib Keskkonnaameti kehtestatud tingimuste täitmist ning kuidas tagatakse veoautode kiiruspiirangute järgimine.

O. Sein: vastas, et sõidukiiruse ja liiklusnõuete rikkumine on laiem riiklik järelevalveküsimus, mitte ainult konkreetse karjääri loa küsimus.

Kohalikud elanikud: kirjeldasid väga suurt raskeveokite liiklust ning tõid näiteid olukordadest, kus lühikese teelõigu jooksul on vastu tulnud väga palju veokeid. Tõstatati kiiruseületamise, kohalike inimeste ja laste ohutuse ning teede kasutatavuse küsimus. Lisaks märkisid, et politsei kohaloleku ajal paraneb liikluskord märgatavalt, ning tegid ettepaneku kaasata politseid piirkonnas sagedamini järelevalvesse.

M. Säinas: märkis, et piirkonna järelevalvega seotud küsimust ja politsei kaasamise ettepanekut uuritakse.

Põhjavesi ja kaevud

J. Roos/ A. Metsalu: küsis, kas seiresse oleks võimalik lisada kaugemal asuvaid kaeve, kuna kohalike hinnangul võib karjäärade mõju põhjaveele olla ametlikult määratud mõjupiirkonnast laiem.

O. Sein: vastas, et kaugemal asuv Valistre küla kaev jääb tema hinnangul liiga kaugele. Ta märkis, et prognoositud veetaseme alanemise mõjuraadius on mõnisada meetrit.

Kohalikud elanikud: juhtisid tähelepanu sellele, et kaevude veetaset mõjutavad mitmesugused tegurid ning nende jaoks on keeruline ise kindlaks teha, kas probleem tuleneb karjäärist või millestki muust.

O. Sein: vastas, et ettevõtte kogemuse järgi ei ole nende karjäärade juures veetaseme alanemist tuvastatud kaugemal kui ligikaudu 300 meetrit. Seetõttu võivad kaugemal ilmnevate probleemide põhjused olla muud.

M. Säinas: oli varem tutvustanud kõrvaltingimust, mille kohaselt tuleb mõjupiirkonnas olevate kaevude põhjavee kvaliteeti ja veetaset kontrollida kord aastas. Kui veevarustuse häiring on seotud loaomaniku tegevusega, peab loaomanik selle kõrvaldama. Keskkonnaamet selgitas samuti, et juhul, kui loaomanik väidab, et veevarustuse häiring ei ole kaevandamisega seotud, tuleb tellida eksperthinnang. Kui hinnang näitab seost kaevandamisega, jääb häiringu

kõrvaldamise kohustus loaomanikule.

Uue karjääri mõju olemasolevale olukorrale

J. Roos: ütles, et uue karjääri avamine tähendab tema hinnangul veel rohkem veokeid, müra ja tolmu ning olemasolevate probleemide süvenemist.

O. Sein: vastas, et Anelema V dolokivikarjäär ei muuda tema hinnangul praegust olukorda oluliselt ega suurenda tänast kaevandamise ja transpordi mahtu. Tema sõnul võib projekt pigem pikendada olemasoleva tegevuse kestust.

J. Roos: küsis vastu, miks uut karjääri sellisel juhul üldse vaja on?

O. Sein: vastas, et maaomanik soovib oma maad kasutada ning riigi põhimõte on kasutada võimalusel ära olemasoleva karjääri kõrval paiknev maavara enne uue, eraldiseisva karjääri avamist. Riigi vaade on pigem koondada kaevandamise mõju olemasolevasse piirkonda kui tekitada uusi mõjualasid mitmesse erinevasse asukohta. Ehitusmaterjalina kasutatavat kivi on vaja ning maavara paikneb seal, kus see geoloogiliselt asub. Ettevõtte huvides on Anelema piirkonna varu kasutamine ka seetõttu, et uue eraldiseisva karjääri puhul võib tegemist olla teise kaevandajaga.

J. Roos: vaidles sellele vastu ning ütles, et mõne maaomaniku soov ei saa tema hinnangul õigustada olukorda, kus suurema piirkonna elanike elukeskkond halveneb.

O. Sein: vastas, et kohalike tunnetuslik häiring on arusaadav, kuid üksnes tunnetuslikust häiringust ei piisa tegevuse peatamiseks.

Avaliku arutelu tähendus

J. Roos: küsis teravalt, miks kutsutakse kohalikke üldse avalikule arutelule, kui nende üldine vastuseis karjäärile ei ole piisav loa andmisest keeldumiseks?

O. Sein: vastas, et koosolek toimub kohaliku omavalitsuse soovil.

J. Roos: küsis seejärel, milline peaks olema arutelu konkreetne tulemus, kui kohalikud ütlevad, et nad ei ole projektiga nõus.

O. Sein: vastas, et pelgalt mittenõustumine ei ole loa andmisest keeldumise alus.

M. Säinas: täpsustas hiljem, et arutelu tulemusena saab esitada konkreetseid ettepanekuid loa tingimuste ja leevendusmeetmete kohta ning need ettepanekud pannakse kirja ja neid saab menetluses kaaluda.

Arutelu taotleja esindaja lahkumise eel

O. Sein: ütles, et maavara on geoloogiliselt kindlas asukohas ning riik soovib maavara kui riiklikku ressursi kasutada. Tema sõnul püütakse seda teha võimalikult väikese mõjuga, kuid see ei tähenda, et mõju täielikult puuduks. Kohaliku omavalitsuse ülesanne võiks olla osa mõjusid kogukonna tasandil leevendada, sealhulgas võimalusel suunata kaevandamisest saadavat tulu mõjutatud piirkonda.

J. Roos: vastas, et kohalike jaoks ei ole vastuvõetav käsitus, mille järgi peaks kogukond järgmiste aastate häiringute eest lihtsalt hüvesid küsima.

O. Sein: teatas, et peab lahkuma, kuid palus Keskkonnaametil talle hiljem edastada küsimused, mis jäid vastamata või tekkisid pärast tema lahkumist, et neile saaks kirjalikult vastata.

Kohalikud elanikud: jätkasid küsimustega selle kohta, kas loa andmise otsus on sisuliselt juba ette ära tehtud.

M. Säinas: vastas, et lõplikku otsust tehtud ei ole. Menetlus jätkub ning avaliku arutelu käigus saab teha ettepanekuid kõrvaltingimuste täiendamiseks.

K. Karpa: Kui keegi soovib põhjendatult konkreetse kaevu seiresse lisamist, saab selle ettepaneku kirja panna ja kaaluda.

A. Metsalu: soovis lisada seiresse Kopli kinnistu (tunnus 18803:002:0115) kaevu.

Kohalikud elanikud: pöördusid uuesti liikluse teema juurde ning kirjeldasid veoautode suurt hulka, kiiruseületamist ja ohtlikke liiklusolukordi. Leiti, et pelgalt loa tingimuste kehtestamisest ei piisa, kui nende täitmist praktikas ei kontrollita.

M. Säinas: selgitas, et Keskkonnaameti järelevalve saab kontrollida eelkõige keskkonnaloas kehtestatud tingimuste täitmist, samas kui liikluskiiiruse kontroll kuulub politsei pädevusse.

Kohalikud elanikud: tegid ettepaneku, et politsei võiks piirkonnas teha senisest sagedamini kontrolli, sest nende kogemuse järgi muutub liiklus politsei kohalolekul kohe rahulikumaks.

M. Säinas: lubas liiklusjärelevalve küsimust ja ettepanekut täiendavalt uurida ja märkis arutelu lõpuosas, et kohaliku omavalitsuse arvamust veel oodatakse loa eelnõule.

Arutelu lõpetamine

Kohalikud elanikud: rõhutasid arutelu lõpuosas veel kord, et probleem ei piirdu ühe konkreetse karjääriga, vaid kogu piirkonna kumulatiivse koormusega. Nende hinnangul tuleb arvestada üheaegselt müra, tolmu, põhjavee, liikluse ja liiklusohutusega ning sellega, et piirkonnas on kaevandatud juba pikka aega.

M. Säinas: selgitas, et normid ja loa andmise õiguslikud alused tulenevad seadustest ning Keskkonnaamet peab otsuse tegemisel neist lähtuma. Lõpetas arutelu ligikaudu kell 19.40. Täna osalejaid ning kinnitas, et koosoleku kohta koostatakse protokoll ja see avalikustatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

OTSUSTATI:

1. Keskkonnaamet võtab menetluses arvesse avalikul arutelul esitatud ettepanekud ning vajadusel täiendab keskkonnaloale kantavaid kõrvaltingimusi.
2. Keskkonnaamet avalikustab protokollid KOTKAS-s.
3. Keskkonnaamet uurib liiklusjärelevalve küsimust ja politsei kaasamise ettepanekut.
4. Ole Sein tutvub protokolliga ja vajadusel esitab omapoolse täiendava arvamuse.

(allkirjastatud digitaalselt)
Maigi Säinas
vanemspetsialist
maapõuebüroo

Lisa: Anelema_V_dolokivikarjäär_avalik_arutelu_osalejate_nimekiri_10092026.pdf

Teadmiseks: AIKI METSALU, Allan Matt, Joel Roos, LEIDA KATTAGO, Liis Meisalu, Mart Rao, Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus, Põlde Vähk OÜ, Raido Looring, Raimond Kattago, SVEN ARUS, TARMO RAHULA, Transpordiamet, Urmas Kask

5918 4357
Maigi.Sainas@keskkonnaamet.ee